

PLAĆANJE POREZA I DOPRINOSA NA PRIHODE PO OSNOVU UGOVORA O DELU

Članom 199. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“ br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, i 75/14) propisano je da poslodavac može sa određenim licem da zaključi ugovor o delu radi obavljanja **poslova koji su van delatnosti poslodavca**, a koji imaju za predmet samostalnu izradu ili opravku određene stvari, samostalno vršenje određenog fizičkog ili intelektualnog posla.

Ugovor o delu **ne može se zaključiti za bilo koji stalni posao kod poslodavca**. Ako se poveća obim posla ili treba zameniti odsutnog radnika, u tim slučajevima nije moguće sa drugim licem zaključiti ugovor o delu, već treba zaključiti ugovor o radnom odnosu na određeno vreme (zamenu određenog radnika), ili ugovor o privremenim i povremenim poslovima, ukoliko je došlo do povećanja obima posla.

Kod ugovora o delu radi se o ugovaranju obavljanja konkretnog posla, dela, bilo fizičkog, bilo intelektualnog, koji se samostalno obavlja i kod kojeg nije bitno vreme obavljanja posla (vremensko trajanje nije zakonom ograničeno). Ugovor o delu može se zaključiti i sa licem koje je zaposleno kod isplatioca. Ugovor o delu zaključuje se u pisanom obliku.

Obveznik poreza na prihode po osnovu ugovora o delu je fizičko lice koje ostvari prihode, a pravno lice ili preduzetnik koji mu isplaćuju prihode dužni su da obračunaju, obustave i uplate porez na oporeziv prihod.

Osnovicu za obračun poreza – oporezivi prihod, čini bruto prihod umanjen za normirane troškove u visini od 20%. Za ove prihode ne postoji mogućnost priznavanja stvarnih troškova. Troškovi dnevnica za službeni put imaju isti tretman kao i naknada za ugovor o delu i podležu plaćanju javnih prihoda na isti način kao i ugovorena naknada.

Na prihode po ugovoru o delu sa licima koji imaju status: zaposleni, preduzetnici, poljoprivrednici i penzioneri plaćaju se sledeće obaveze:

- porez na dohodak građana po stopi od 20% na osnovicu koju čini iznos bruto naknade umanjen za normirane troškove po stopi od 20%;
- doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje po stopi od 26% na istu osnovicu na koju se plaća porez na dohodak građana.

Ako je lice **zdravstveno osigurano** po drugom osnovu (po osnovu zaposlenja, obavljanja samostalne delatnosti, poljoprivredne delatnosti, kao korisnik penzije) tada se doprinosi za zdravstveno ne obračunavaju i ne plaćaju. Koficijent za preračun sa neto na bruto iznos u ovom slučaju je 1,58227848.

Ako je ugovor o delu zaključen sa licem koje **nije osigurano na zdravstveno osiguranje** po drugom osnovu (nezaposleni), pored poreza i doprinosa za PIO obračunava se i doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 10,3% na istu osnovicu na koju se plaća porez na dohodak građana. Koficijent za preračun sa neto na bruto iznos u ovom slučaju je 1,819505095.

Ako po ugovoru o delu po osnovu delatnosti iz oblasti kulture prihod ostvaruju **samostalni umetnici** isplatilac obračunava i plaća samo porez na dohodak građana po stopi od 20%. U slučaju kada je ugovor o delu zaključen sa **stranim državljanima i licima koja su oslobođena plaćanja doprinosa po osnovu uplaćenog doprinosa na najviši iznos godišnje osnovice**, plaća se samo porez na dohodak građana po stopi od 20%. Koficijent za preračun sa neto na bruto iznos u ovom slučaju je je 1,1904762.

Isplatilac naknade Poreskoj upravi podnosi **Obrazac PPP PD**, a odgovarajućoj filijali Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje **Obrazac M-UN ili Obrazac M-UN/K**.

Pojedinačna poreska prijava na obrascu PPP PD podnosi se pre svake isplate prihoda na koji se obračunava i plaća porez po odbitku isključivo u elektronskom obliku. Isplatilac prihoda dužan je da dostavi Obrazac M-UN ili Obrazac M-UN/K odgovarajućoj filijali Fonda za PIO, u roku od tri dan od dana uplate doprinosa. Prijava podataka za matičnu evidenciju podnosi se organizacionoj jedinici Fonda za PIO prema sedištu isplatioca prihoda.

